

Feiten & 2013 Cijfers

Inleiding

Feiten & Cijfers 2013 bevat cijfermatige informatie over Schiphol Group in 2013.

Deze is gerangschikt naar drie categorieën:

'Het bedrijf Schiphol Group',

'De locatie Schiphol' en

'Netwerk van luchthavens'.

Meer informatie over Schiphol Group en Amsterdam Airport Schiphol is te vinden op internet www.schiphol.nl

Zie ook www.youtube.com/schiphol

Gepubliceerd door
Schiphol Group
Postbus 7501
1118 ZG Schiphol

Inhoud

Schiphol Group

Het bedrijf Schiphol Group	5
Kerncijfers	6
Vervoerscijfers	8
Investerings	9
Schiphol verbouwt, vernieuwt, verbindt	10
Business areas	13
Business area Aviation	14
Business area Consumer Products & Services	16
Business area Real Estate	18
Business area Alliances & Participations	20

De locatie Schiphol

Historie	22
Banenstelsel en de locatie Schiphol	24
Parkeren, winkels en horeca	26
Top tien Europese luchthavens	26
Verkeer en vervoer	28
Passagiers Profiel	35
Werkgelegenheid	36
Corporate Responsibility	38
Onderscheidingen	43

Netwerk van luchthavens

Netwerk van luchthavens	45
Overige commerciële activiteiten	46
Rotterdam The Hague Airport	47
Eindhoven Airport	47
Lelystad Airport	48
Terminal 4 John F. Kennedy Airport New York	48
Brisbane Airport	49
Aruba Airport	49
Aéroports de Paris	50

Algemene informatie

Weetjes	52
Adres, telefoonnummers, websites	54

Amsterdam Airport Schiphol

323

bestemmingen rechtstreeks bereikbaar

52,6 miljoen

passagiers en 1,5 miljoen ton vracht

425.565

vliegtuigbewegingen

290.000

banen in Nederland, circa 65.000 mensen werkzaam op de locatie Schiphol

650.000 m2

terminal oppervlak, 5 hoofd start- en landingsbanen op 2.787 ha.

4 miljard euro

totale waarde vaste activa

circa 500

bedrijven gevestigd op locatie Schiphol

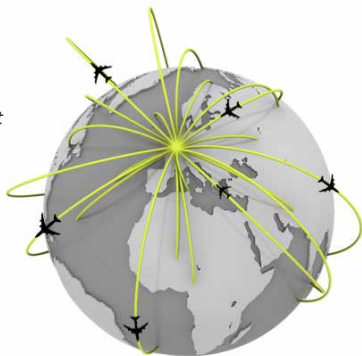

26 miljard euro

bijdrage luchtvaartsector aan Bruto Nationaal Product Nederland

Missie

De missie van Schiphol Group is Nederland te verbinden met alle belangrijke economische, politieke en culturele steden en centra in de wereld.

Het bedrijf Schiphol Group

Schiphol Group is een luchthavenonderneming met Amsterdam Airport Schiphol als belangrijkste luchthaven. Wij willen duurzame waarde creëren voor onze stakeholders, rekening houdend met de verschillende belangen die zij hebben. In ons handelen staan onze kernwaarden centraal: betrouwbaar, efficiënt, gastvrij, inspirerend en duurzaam. Onze missie is Nederland via de Mainport Schiphol te verbinden met alle belangrijke economische, politieke en culturele steden en centra in de wereld. Amsterdam Airport Schiphol wil Europe's Preferred Airport zijn en blijven; de luchthaven die waardering oogst met zijn kwaliteit, capaciteit en zijn uitgebreide netwerk van bestemmingen.

Wij exploiteren onze belangrijkste luchthaven Schiphol als een AirportCity, een dynamisch metropoolgebied waarin we reizigers en luchtvaartmaatschappijen 24 uur per dag alle diensten bieden die zij nodig hebben. Op Schiphol zijn ongeveer 500 bedrijven gevestigd die werk bieden aan circa 65.000 medewerkers.

Behalve in Nederland (Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport en Lelystad Airport) is Schiphol Group direct en indirect actief in de Verenigde Staten, Australië, Italië, Hong Kong, Aruba en Zweden. Ook heeft Schiphol Group een strategisch belang in Aéroports de Paris.

De activiteiten van onze luchthavens hebben een belangrijke maatschappelijke functie. In 2013 bedroeg onze netto-omzet 1.382 miljoen euro, het netto-resultaat 227 miljoen euro en het rendement op het eigen vermogen was 7,0%. Schiphol Group had in 2013 2.093 medewerkers in dienst, van wie 1.904 werkzaam zijn op de locatie Schiphol.

Kerncijfers Schiphol Group

2013 2012 %

EUR miljoen tenzij anders vermeld

Resultaten

Netto-omzet	1.382	1.353	2,2
Resultaat uit hoofde van verkoop vastgoedbeleggingen	-	12	-98,4
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	3	-24	110,6
Bedrijfslasten (excl. afschrijvingen en bijzondere waardeveranderingen)	798	806	-0,9
EBITDA ¹	587	534	9,8
Afschrijvingen	248	215	15,6
Bijzondere waardeveranderingen	17	23	-23,4
Exploitatieresultaat	321	296	8,2
Financiële baten en lasten	-95	-88	7,7
Resultaat geassocieerde deelnemingen	51	45	11,2
Resultaat voor belastingen	276	254	8,9
Winstbelasting	-46	-57	-20,5
Resultaat na belastingen	231	196	17,5
Nettoresultaat	227	199	14,5
Eigen vermogen	3.309	3.198	3,5
Investeringen in vaste activa	310	298	4,0
Kasstroom uit operationele activiteiten	468	399	17,2
Voorgesteld dividend	135	108	24,9

Kernratio's

RONA na belastingen ²	6,1%	5,7%
Rendement gemiddeld eigen vermogen (ROE) ³	7,0%	6,2%
Leverage ⁴	37,6%	37,8%
FFO/totale schuld ⁵	24,7%	24,5%
FFO interest dekkingsratio ⁶	5,7	5,6
Winst per aandeel ⁷	1.222	1.068
Dividend per aandeel	727	582

Bedrijfsomvang (in aantallen)

Vliegtuigbewegingen handelsverkeer ⁸	468.996	461.237	1,7
Passagiersbewegingen (x 1.000) ⁸	57.556	55.284	4,1
Vracht (x 1.000 ton) ⁸	1.531	1.483	3,2
Personeelsbestand op basis van gemiddeld aantal FTE's	2.058	2.087	-1,4

Aandeelhouders van Schiphol Group zijn: Staat der Nederlanden 69,8%,
Stad Amsterdam 20,0%, Aéroports de Paris 8,0%, Stad Rotterdam 2,2%

- 1) Exploitatieresultaat plus afschrijvingen en bijzondere waardeveranderingen
- 2) Exploitatieresultaat na belasting plus resultaat geassocieerde deelnemingen en rentebaten / (Gemiddeld vaste activa – actieve belastinglatentie)
- 3) Netto resultaat (toekomend aan aandeelhouders) / Gemiddeld eigen vermogen
- 4) Boekwaarde rentedragende schulden / (Eigen vermogen plus boekwaarde rentedragende schulden)
- 5) Funds From Operations (operationele kasstroom gecorrigeerd voor werkkapitaal) / Boekwaarde rentedragende schulden
- 6) Funds From Operations plus bruto rentelasten / bruto rentelasten
- 7) Op basis van het netto resultaat (toekomend aan aandeelhouders)
- 8) Betreft Schiphol Group: Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport en Eindhoven Airport

Vervoerscijfers

Totaal Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport en Eindhoven Airport

2013	57.556	2013	1.531
Passagiersvolume		Vrachtvolume	
x 1.000	2012 55.284	x 1.000 ton	2012 1.483
	2011 53.522		2011 1.524
	2010 48.324		2010 1.512
	2009 46.246		2009 1.286

2013	468.996
Vliegtuigbewegingen	
	2012 461.237
	2011 453.613
	2010 415.883
	2009 418.742

Totaal Amsterdam Airport Schiphol

2013	52.569	2013	1.531
Passagiersvolume		Vrachtvolume	
x 1.000	2012 51.034	x 1.000 ton	2012 1.483
	2011 49.755		2011 1.524
	2010 45.212		2010 1.512
	2009 43.570		2009 1.286

2013	425.565
Vliegtuigbewegingen	
	2012 423.407
	2011 420.249
	2010 386.316
	2009 391.265

Investeringsen

Investeringsen in materiële vaste activa

(in miljoenen euro's)

2013	310
2012	298
2011	263
2010	248
2009	215

Belangrijkste investingsen in 2013

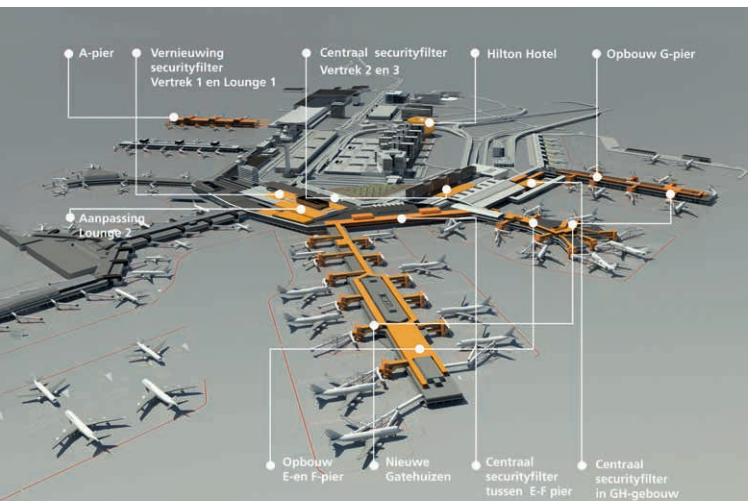
(in miljoenen euro's)

Centrale Security niet-Schengengebied	41
Onderhoud	37
Bijdrage aan wegen rond Schiphol A9/A4/N201	30
Ontwikkeling Hilton	27
ICT	18
Security	16
Hotel en terminal Eindhoven	12
Herontwikkeling vastgoed (The Base)	12
70MB bagage systeem	11

Schiphol verbouwt, vernieuwt, verbindt

In 2013 is Schiphol begonnen met de uitvoering van het Masterplan. Voor verdere groei en versterking van Schiphol is een omvangrijke verbouwing, uitbreiding en vernieuwing van de faciliteiten noodzakelijk. Het Masterplan bestaat uit verscheidene, deels op zichzelf staande projecten, die we in overleg en samen met onze partners realiseren. In juli 2013 is het startsein gegeven voor de eerste fase: de invoering van centrale securityfilters in het niet-Schengengebied. Voor de securityfilters in Vertrek 2 en 3 wordt een extra verdieping gebouwd. De E-, F- en G-pier krijgen ook een extra verdieping.

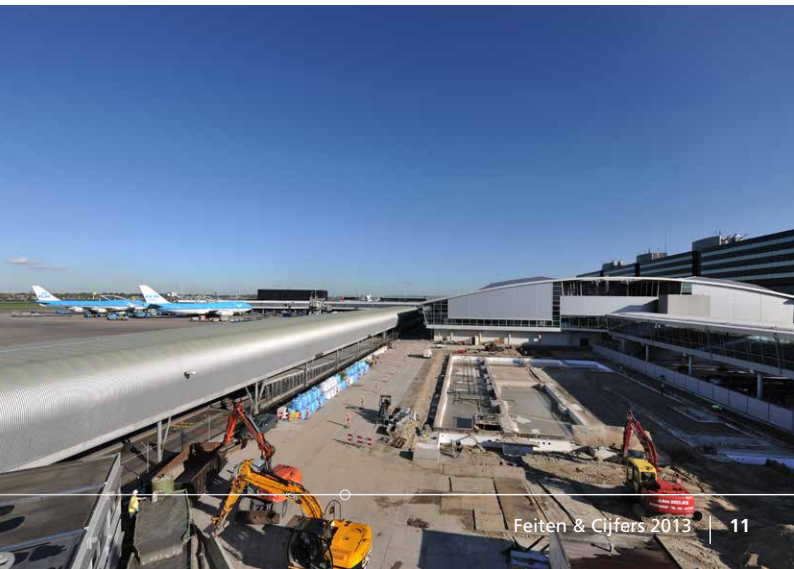

Enkele bouwweetjes

Benodigd voor uitbouw terminal en extra verdieping op E- en F-pier:

- 4.000 ton staal
- 24.000 m² stalen vloer
- 15.000 m² dakplaten
- 9 liften, 2 kolomheffers, 6 rolpaden en 6 roltrappen
- 9.700 m² stofschotten en 3,5 km wand

Zie ook www.schiphol.nl/schipholvernieuwt

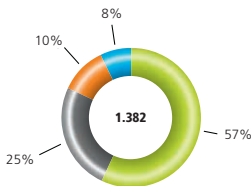

Business areas

Organisatorisch zijn de activiteiten van Schiphol Group onderverdeeld in vier business areas. **Aviation** heeft Amsterdam Airport Schiphol als werkterrein. Zij stelt faciliteiten beschikbaar en levert diensten aan luchtvaartmaatschappijen, passagiers en afhandelingsmaatschappijen. **Consumer Products & Services** ontwikkelt en beheert het aanbod van producten en diensten op Amsterdam Airport Schiphol, met als belangrijkste doel dat reizigers zorgeloos en comfortabel kunnen reizen. **Real Estate** ontwikkelt, beheert, exploiteert en belegt in operationeel en commercieel vastgoed op en rondom luchthavens in binnen- en buitenland. Onder **Alliances & Participations** vallen de binnenlandse regionale luchthavens en participaties in buitenlandse luchthavens.

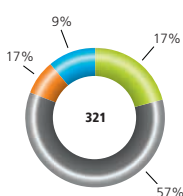
Netto-omzet

EUR miljoen (in %)

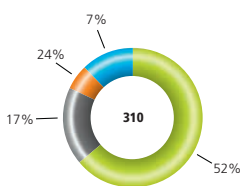
Exploitatieresultaat

EUR miljoen (in %)

Investeringsen

EUR miljoen (in %)

Aviation Consumer Products & Services Real Estate Alliances & Participations

Business area Aviation

De business area Aviation heeft Amsterdam Airport Schiphol als werkterrein. Zij levert diensten en stelt faciliteiten beschikbaar aan luchtvaartmaatschappijen, passagiers en afhandelingsmaatschappijen. De business area ondersteunt een efficiënt en kwalitatief hoogwaardig passagiers- en vrachtproces. Ze is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de check-in en security-faciliteiten, de inrichting van de terminal, pieren en gates, de ontwikkeling en het beheer van het bagagesysteem, het beheer van het landingsterrein, het onderhoud van deze infrastructuur en de coördinatie van de veiligheid op platformen, wegen, terreinen en in de gebouwen.

EUR miljoen	2013	2012	%
Totale omzet	793	773	2,6
Bedrijfslasten	550	547	0,4
Afschrijvingen	189	163	16,0
EBITDA	244	225	8,2
Exploitatieresultaat	55	63	-13,5
Gemiddelde vaste activa	2.093	2.100	-0,3

Aantal lijndienstbestemmingen

Passagiers en vracht

Marktaandeel passagiers

Top-10 Europese luchthavens (in %)

Marktaandeel vracht

Top-10 Europese luchthavens (in %)

Business area Consumer Products & Services

De business area Consumer Products & Services ontwikkelt en beheert het aanbod van producten en diensten op Amsterdam Airport Schiphol, met als belangrijkste doel dat reizigers zorgeloos en comfortabel kunnen reizen. De business area geeft concessies uit voor winkels, horecagelegenheden, services en entertainment, en exploiteert zelf winkels en autoparkeerterreinen. Verder creëert deze business area mogelijkheden om te adverteren op Amsterdam Airport Schiphol. Met het Privium-programma en het VIP centre bieden we een aanbod van specifieke diensten voor premium passagiers.

EUR miljoen	2013	2012	%
Totale omzet	371	366	1,3
Bedrijfslasten	160	163	-1,7
Afschrijvingen	29	26	15,4
EBITDA	211	204	3,7
Exploitatieresultaat	182	178	2,0
Gemiddelde vaste activa	282	258	9,3

Gates DEFGH

Transfer T4-9

Airline lounges 20-60
By invitation only

First aid
Eerste hulp

GADGETS

BOOKS & NEWS

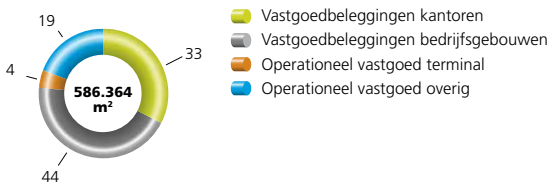
Business area Real Estate

De business area Real Estate ontwikkelt, beheert, exploiteert en belegt in operationeel en commercieel vastgoed op en rondom luchthavens in binnen- en buitenland. Het merendeel (86%) hiervan bevindt zich op en rond Amsterdam Airport Schiphol. Flexibiliteit, multifunctionaliteit, connectiviteit, beleving en value for money zijn de onderscheidende waarden voor Schiphol als toplocatie. Bedrijven en logistieke dienstverleners bieden we een variëteit aan locaties, kantoor- en bedrijfspanden en een keuze in huurcontracten, met als bijzonder voordeel de directe nabijheid van een internationale luchthaven.

Vastgoedportefeuille naar categorie

(in %)

EUR miljoen	2013	2012	%
Totale omzet	166	170	-2,2
Resultaat u.h.v. verkoop vastgoedbeleggingen	-	12	-
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	3	-23	-
Bedrijfslasten	81	97	-16,8
Afschrijvingen	17	15	14,3
Bijzondere waardeveranderingen	17	23	-23,4
EBITDA	88	61	45,1
Exploitatieresultaat	53	23	133,5
Gemiddelde vaste activa	1.539	1.521	1,2

Business area Alliances & Participations

In Nederland heeft Schiphol Group belangen in drie regionale luchthavens: Eindhoven Airport (51%), Rotterdam The Hague Airport en Lelystad Airport (beide 100%). Daarnaast behoren overige activiteiten zoals Schiphol Telematics en Schiphol Utilities onder de business area Alliances & Participations. Onder deze business area vallen eveneens onze participaties in buitenlandse luchthavens in Parijs, New York en Brisbane. Verder ondersteunen we luchthavenactiviteiten op Aruba.

EUR miljoen	2013	2012	%
Totale omzet	166	158	4,8
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	- 0	-1	-
Bedrijfslasten	122	114	7,4
Afschrijvingen	13	12	7,4
EBITDA	43	43	0,3
Exploitatieresultaat	30	32	-4,1
Resultaat deelnemingen incl. rentebaten en dividend	56	55	1,7
Gemiddelde vaste activa	932	883	5,6

Historie Amsterdam Airport Schiphol

- 1916** Start militair vliegveld Schiphol
- 1920** Eerste vlucht KLM. Schiphol wordt burgerluchthaven
- 1926** In verband met de Olympische Spelen van 1928 neemt de gemeente Amsterdam het beheer van Schiphol over van het Ministerie van Oorlog
- 1938** Schiphol krijgt als tweede luchthaven in Europa een verhard banenstelsel
- 1940 - 1944**
Op 10 mei 1940 bombardeert het Duitse leger Schiphol, waarna de Duitsers Schiphol als uitvalsbasis voor luchtaanvallen op Engeland gebruiken. In 1943 bombarderen de Amerikanen de luchthaven.
- Wat er nog over is van de luchthaven wordt in 1944 opgeblazen door de Duitsers
- 1956** Plan voor bouw nieuwe luchthaven goedgekeurd door gemeente Amsterdam
- 1958** NV Luchthaven Schiphol opgericht om aanleg nieuwe luchthaven financieel mogelijk te maken. Aandeelhouders worden het Rijk, de Gemeente Amsterdam en de Gemeente Rotterdam
- 1963** Start bouw Schiphol Centrum
- 1967** Opening Schiphol Centrum
- 1975** Uitbreiding terminal met 120% gereed
- 1978** Opening Schiphol spoorlijn

- 1988** Mainport strategie wordt gelanceerd: Schiphol wil bij de top 5 van Europa blijven horen en uitgroeien tot een mainport, een belangrijk vervoers-knooppunt en motor voor de economie
- 1991** Nieuwe verkeerstoren en G-pier gereed
- 1993** Terminal West open
- 1995** Schiphol Plaza open
- 2000** Uitbreiding en renovatie Lounge 2 gereed
- 2003** Opening Polderbaan
- 2004** Uitbreiding Lounge 1 en Vertrek 3 en nieuwe aankomsthal 4 gereed
- 2005** H-pier gereed
- 2008** Strategische samenwerking met Aérports de Paris (ADP), waarbij Schiphol Group en ADP ieder een belang van 8% in elkaar nemen
- 2010** Holland Boulevard vernieuwd met de eerste Airport Library ter wereld
- 2010** Bagagehal Zuid in gebruik met robots
- 2011** Renovatie Lounge 3
- 2011** Opening allereerste Airport Park ter wereld
- 2011** Nieuwe General Aviation Terminal
- 2011** Fokker 100 op het Panoramaterras
- 2011** Schiphol verwelkomt haar miljardste passagier
- 2012** Renovatie Lounge 4
- 2012** Ingebruikname Bagagesysteem Backbone t.b.v. 70 Million Bags programma
- 2013** Start bouw nieuw Hilton Hotel
- 2013** Start bouwwerkzaamheden voor centrale security in de gehele terminal

1

A 9

A 5

A 9

2

5

N 201

A 5

4

6

N 5

A 4

3

N 201

De locatie Schiphol

Amsterdam Airport Schiphol had in 2013 gedurende het gehele jaar of een deel van het jaar lijndienstverbindingen met 323 Europese en intercontinentale luchthavens in 98 landen. Met 52,6 miljoen passagiers nam Schiphol de vierde plaats in op de Europese ranglijst van passagiersluchthavens. Op vrachtgebied staat de luchthaven met 1,5 miljoen ton vracht op een derde plaats in de top 10 van Europese luchthavens. In 2013 vonden van en naar Schiphol 425.565 vliegtuigbewegingen in het handelsverkeer plaats, goed voor een vierde plaats onder de belangrijkste Europese luchthavens. Ook is Schiphol is een belangrijke vestigingsplaats voor bedrijven. In 2013 waren er ongeveer 500 bedrijven op Schiphol werkzaam die tezamen aan circa 65.000 mensen werk boden.

Schipholterrein

Oppervlakte Schipholterrein

2.787 hectare

Vliegtuig opstelplaatsen

Connected	93
Disconnected	105
Totaal	198

Landingsbanen

Naam	Locatie	Lengte	Breedte
1 Polderbaan	18R - 36L	3.800 meter	60 meter
2 Zwanenburgbaan	18C - 36C	3.300 meter	45 meter
3 Kaagbaan	06 - 24	3.500 meter	45 meter
4 Aalsmeerbaan	18L - 36R	3.400 meter	45 meter
5 Buitenveldertbaan	09 - 27	3.453 meter	45 meter
6 Schiphol Oostbaan	04 - 22	2.014 meter	45 meter

Parkeren, winkels en horeca

Aantal autoparkeerplaatsen

Reizigers / bezoekers	21.213
Personeel	14.586
Totaal	35.799

Winkels en horeca	Aantal winkels	Aantal horecapunten
Schiphol Plaza	38	28
Lounges	73	59
Totaal	111	87

Top 10 Europese Luchthavens

Passagiersvervoer (excl. transitpassagiers)*
x 1.000

2013

Vergeleken met 2012 in %

	1	Londen Heathrow	LHR	72.333	+ 3,4%
	2	Parijs Charles de Gaulle	CDG	61.985	+ 0,8%
	3	Frankfurt	FRA	57.896	+ 1,1%
	4	Amsterdam	AMS	52.528	+ 3,0%
	5	Istanbul	IST	51.385	+ 14,2%
	6	Madrid	MAD	39.664	- 12,1%
	7	München	MUC	38.533	+ 0,9%
	8	Rome Fiumicino	FCO	35.938	- 2,2%
	9	London Gatwick	LGW	35.433	+ 3,6%
	10	Barcelona	BCN	35.175	+ 0,2%

*) Toptien luchthavens in Europa in aantallen passagiers

Vrachtvervoer*

x 1.000 tonnen

2013

Vergeleken met 2012 in %

	1	Frankfurt	FRA	2.016	+ 1,5%
	2	Parijs Charles de Gaulle	CDG	1.877	- 3,7%
	3	Amsterdam	AMS	1.531	+ 3,2%
	4	London Heathrow	LHR	1.423	- 2,8%
	5	Leipzig	LEJ	886	+ 2,6%
	6	Cologne	CGN	717	- 1,8%
	7	Luxemburg	LUX	674	+ 9,5%
	8	Luik	IST	619	+ 15,0%
	9	Istanbul	LGG	561	- 2,7%
	10	Brussel	BRU	422	- 8,1%

*) Toptien luchthavens in Europa in vrachtvolume

Vliegtuigbewegingen*

x 1.000

2013

Vergeleken met 2012 in %

	1	Parijs Charles de Gaulle	CDG	472	- 3,9%
	2	Londen Heathrow	LHR	470	- 0,4%
	3	Frankfurt	FRA	466	- 2,0%
	4	Amsterdam	AMS	426	+ 0,5%
	5	Istanbul	IST	385	+ 12,0%
	6	München	MUC	362	- 4,0%
	7	Madrid	MAD	333	- 10,8%
	8	Rome Fiumicino	FCO	298	- 3,7%
	9	Barcelona	BCN	276	- 4,7%
	10	Zurich	ZRH	247	- 2,1%

*) Toptien luchthavens in Europa in aantallen vliegtuigbewegingen

Verkeer en Vervoer

Aantal vliegtuigbewegingen

Jaar	Totaal	Handelsverkeer	Overig verkeer
2013	440.057	425.565	14.492
2012	437.904	423.407	14.497
2011	437.083	420.249	16.834
2010	402.375	386.316	16.059
2005	420.736	404.594	16.142
2000	432.483	414.928	17.555
1990	246.504	202.347	44.157
1980	185.836	143.779	42.057
1970	135.520	105.466	30.054
1960	89.560	51.044	38.516
1950	40.876	23.794	17.082
1940	1.649	1.649	N/B

N/B = niet beschikbaar

Aantal vliegtuigbewegingen handelsverkeer per regio in 2013

(vergeleken met 2012)

	Vliegtuig- bewegingen	Vergeleken met 2012	Passagiers (incl. transito)	Vergeleken met 2012	Vracht (tonnen)	Vergeleken met 2012
E.U. ^{*)}	280.249	- 0.3%	28.889.410	2.8%	35.173	8.9%
Europa overig	61.117	3.5%	6.795.461	3.5%	101.860	- 4.1%
Totaal Europa	341.366	0,4%	35.684.871	2,9%	137.034	1.1%
Noord-Amerika	24.999	0.3%	5.775.104	3.8%	254.646	- 4.2%
Zuid-Amerika	10.238	0.5%	2.429.340	6,2%	171.215	- 1.4%
Afrika	16.017	- 0.8%	2.736.458	- 2.4%	168.586	- 4.7%
Midden-Oosten	9.923	6.8%	1.550.754	10.0%	198.166	15.1%
Azië	23.055	1.5%	4.392.673	2.0%	601.442	7.2%
Totaal inter- continentaal	84.199	1,1%	16.884.329	3.1%	1.394.055	3.7%
Totaal	425.565	0.5%	52.569.200	3.0%	1.531.089	3.2%

*) De 28 officiële lidstaten van de Europese Unie

Verkeer en Vervoer

Aantal lijndiensten vanaf Schiphol

2013

Naar ....bestemmingen	323
In ....landen	98
Met ....lijndienstmaatschappijen	99

Punctualiteit

Percentage passagiersvliegtuigen dat maximaal 15 minuten na schematijd is aangekomen dan wel vertrokken.

Punctualiteit aankomend verkeer

(in %)

2013		87,6
2012		86,1

Punctualiteit vertrekkend verkeer

(in %)

2013		81,9
2012		81,2

Aantal passagiersbewegingen (x 1.000)

Jaar	Lijn	Niet Lijn	Transito	Totaal
2013	48.682	3.887	41.5	52.569
2012	47.139	3.837	60	51.036
2011	45.958	3.796	74	49.828
2010	41.262	3.875	75	45.212
2005	39.831	4.247	86	44.163
2000	34.496	4.774	336	39.607
1990	13.363	2.824	285	16.471
1980	7.543	1.858	314	9.715
1970	3.744	1.262	165	5.172
1960	N/B	N/B	N/B	1.375
1950	N/B	N/B	N/B	356
1940	N/B	N/B	N/B	16

N/B = niet beschikbaar

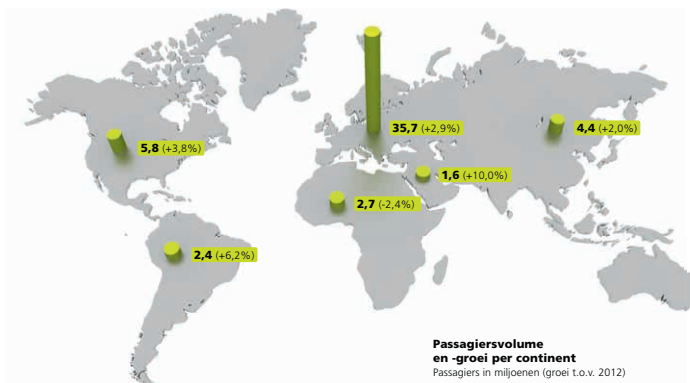

Verkeer en Vervoer

Aantal passagiersbewegingen per regio in 2013

Passagiers per regio

(in %)

Hoeveelheid vracht (in tonnen)

Jaar	Lijn	Niet Lijn	Totaal
2013	1.300.258	230.831	1.531.089
2012	1.231.753	251.695	1.483.448
2011	1.249.344	274.462	1.523.806
2010	1.210.029	302.227	1.512.256
2005	1.149.143	300.712	1.449.855
2000	964.203	258.391	1.222.594
1990	529.971	74.514	604.485
1980	279.448	38.632	318.080
1970	159.087	13.236	172.323
1960	41.307	5.116	46.423
1950	N/B	N/B	10.637
1940	N/B	N/B	636

N/B = niet beschikbaar

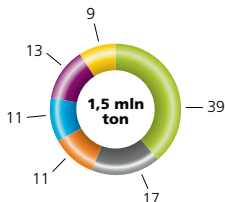

Verkeer en Vervoer

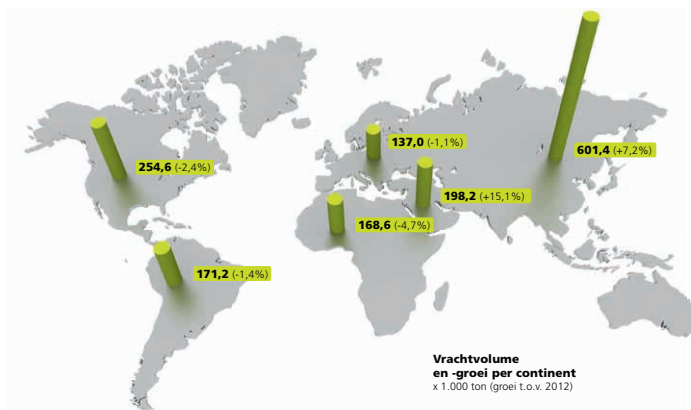
Hoeveelheid vracht per regio in 2013 (in tonnen)

Vracht per regio

(in %)

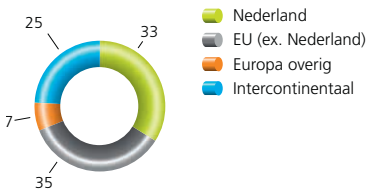
- Azië
- Noord-Amerika
- Afrika
- Zuid-Amerika
- Midden-Oosten
- Europa

Passagiers Profiel

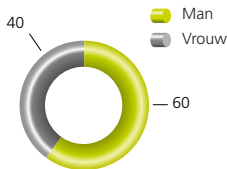
Woonachtig in

(in %)

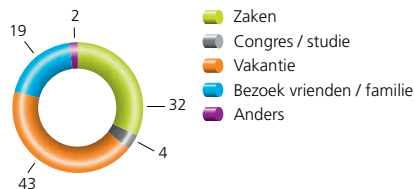
Geslacht

(in %)

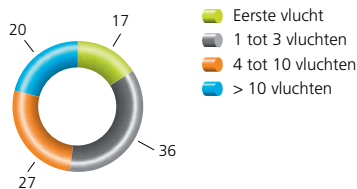
Reismotief

(in %)

Aantal vluchten in laatste 12 maanden

(in %)

Werkgelegenheid

Schiphol is een grote motor voor de economie. In totaal werken circa 65.000 mensen op de luchthaven. De luchtvaart voegt op jaarbasis ruim 26 miljard euro toe aan het Bruto Nationaal Product, en zorgt voor circa 290.000 banen. De grootste werkgever op Schiphol is KLM. In Nederland zijn circa 30.000 mensen bij KLM werkzaam.

Aantal bedrijven dat op Schiphol werkt

Jaar	Aantal bedrijven
2013	500
2012	497
2011	502
2010	514
2009	544
2008	582
2007	596
2006	578
2005	543
2004	546

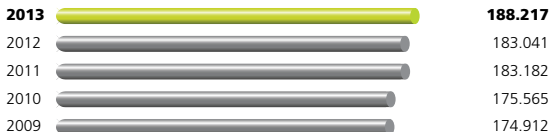
Corporate Responsibility

Voor Schiphol Group, een toonaangevende onderneming die midden in de maatschappij staat, gaat Corporate Responsibility over keuzes maken voor de toekomst van de onderneming, onze directe omgeving en de samenleving als geheel. Hierbij richten wij ons op vijf maatschappelijke thema's: klimaatvriendelijke luchtvaart, bereikbaarheid en luchtkwaliteit, grondstofschaarste, duurzame werkgelegenheid en geluid en omgeving. Onze activiteiten zijn nauw verbonden met die van luchtvaartmaatschappijen en andere partners in de keten. Met hen voeren wij structureel overleg over onze bedrijfsvoering. Ook veranderingen in wet- en regelgeving, grootschalige investeringen en verbouwingen komen hierbij aan bod.

Elektriciteitsverbruik Amsterdam Airport Schiphol

(x1.000 kWh / operationeel jaar)

Gasverbruik Amsterdam Airport Schiphol

(x1.000 m3 / operationeel jaar)

Drinkwaterverbruik per passagier

(in liters)

Aantal klachten en klagers (operationeel jaar: 1 november t/m 31 oktober)
bij Bewoners Aanspreekpunt Schiphol (Bas)

Jaar		Klachten	Klagers
2013	specifiek*	93.045	4.624
	periode	28.189	
	overige	537	
2012	specifiek*	84.674	5.286
	periode	42.069	
	overige	3.861	

Exclusief veelklagers **

2013	specifiek	14.932	4.597
	periode	24.021	
	overige	307	
2012	specifiek	18.505	5.253
	periode	34.433	
	overige	281	

* Specifieke klachten gaan over specifieke vluchten op een bepaald moment; periodeklachten over bepaalde perioden van de dag dat men hinder heeft gehad. Overige klachten gaan onder meer over het rijksbeleid m.b.t. de luchtvaart.

** Een veelklager is iemand die in het operationele jaar meer dan 500 klachten heeft ingediend.

Liquor • Tobacco
Chocolates • Candies

Lounge 2

Gifts • Sunglasses
Perfumes • Cosmetics

Casino

Airline lounges 40-57
By invitation only

Airport Spa | Change

Museum | Toilets

EF

Onderscheidingen

Sinds 1980 heeft Schiphol ruim 200 prijzen gewonnen als beste luchthaven van Europa of de wereld in verschillende categorieën.

In 2013 won Amsterdam Airport Schiphol de volgende prijzen:

- Best Airport Europe 2013 (SKYTRAX)
- Best Airport 2013 (ACI Europe)
- Best Airport for Business Travellers 2013 (Business Traveller)
- SimpliFlying Award voor gebruik social media

New York JFK

Netwerk van luchthavens

In Nederland exploiteert Schiphol Group naast Amsterdam Airport Schiphol de luchthavens Rotterdam The Hague Airport en Lelystad Airport en bezit 51% van de aandelen van Eindhoven Airport.

Ook buiten Nederland is Schiphol Group actief, onder meer op de luchthaven John F. Kennedy in New York (VS) en op de luchthaven van Brisbane (Australië). Daarnaast ondersteunt Schiphol Group de luchthaven van Aruba.

In 2008 is de alliantie van Schiphol Group en Aéroports de Paris van start gegaan, HubLink, waarbij beide luchthaven-ondernemingen een belang van 8% in elkaar hebben genomen.

Overige commerciële activiteiten

Schiphol Group is ook indirect en direct commercieel actief op andere luchthavens. Voorbeelden hiervan zijn de activiteiten van Schiphol Real Estate op Eindhoven Airport, Rotterdam The Hague Airport en de Milanese luchthaven Malpensa (Italië). Daarnaast heeft Schiphol Group een belang van 18,75% in een logistiek complex (Tradeport) op de luchthaven van Hong Kong. Samen met de exploitant van Arlanda Airport heeft Schiphol Group een joint venture voor de gezamenlijke exploitatie van retail voorzieningen in de terminals van Stockholm Airport en Göteborg Airport.

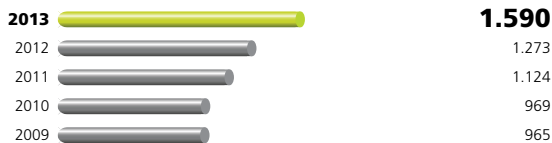

Rotterdam The Hague Airport

Schiphol Group is eigenaar en exploitant van Rotterdam The Hague Airport.

Rotterdam The Hague Airport

Passagiers x 1.000

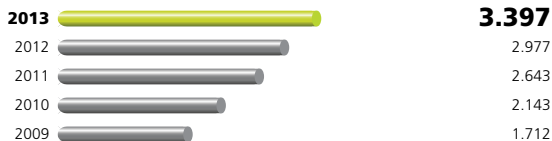

Eindhoven Airport

Schiphol Group heeft een meerderheidsbelang van 51% in Eindhoven Airport.

Eindhoven Airport

Passagiers x 1.000

Lelystad Airport

Schiphol Group is eigenaar en exploitant van Lelystad Airport, een luchthaven voor kleine luchtvaart.

Lelystad Airport

Vliegtuigbewegingen

Terminal 4 John F. Kennedy Airport, New York (VS)

Schiphol Group heeft via Schiphol USA een belang van 100% in JFK IAT LLC dat Terminal 4 op JFK Airport exploiteert.

JFK IAT, New York (USA)

Passagiers x 1.000

Brisbane Airport (Australië)

Schiphol Group heeft via Schiphol Australia een belang van 18,72% in Brisbane Airport Corporation Holdings (BACH), de onderneming die de luchthaven van Brisbane (Australië) exploiteert.

Brisbane Airport (Australië)

Passagiers x 1.000

Aruba Airport

Schiphol Group ondersteunt de luchthaven van Aruba.

Aruba

Passagiers x 1.000

Aéroports de Paris

In 2008 is Schiphol Group een strategische alliantie, HubLink, aangegaan met de luchthavenonderneming Aéroports de Paris. Beide luchthavenondernemingen hebben een belang van 8% in elkaar.

Charles de Gaulle (Parijs)

Passagiers x 1.000

Orly (Parijs)

Passagiers x 1.000

Algemene informatie

Weetjes

- Schiphol is de oudste luchthaven ter wereld die nog steeds gelegen is op dezelfde plaats waar het eerste vliegtuig in 1916 landde.
- Schiphol is de op een na laagst gelegen internationale luchthaven ter wereld. Het ligt 4,5 meter onder NAP (zeeniveau). Alleen Rotterdam The Hague Airport, ook onderdeel van Schiphol Group, ligt lager: 6 meter beneden NAP.
- De bagagehallen van Schiphol liggen het diepst: op sommige plekken wel 13 meter onder de zeespiegel. De muur van de E-kelder is 110 cm dik om het grondwater tegen te kunnen houden.
- Schiphol was in 1957 de eerste luchthaven op het Europese vasteland met taxfree winkels.
- Schiphol was in 2001 de eerste luchthaven ter wereld waar je als passagier met behulp van irisherkenning de grens kunt passeren.

- De terminal van Schiphol heeft een vloeroppervlakte heeft van 600.000 vierkante meter.
- In totaal ligt er in de bagagegebieden ruim 30 kilometer transport-systeem; de systemen draaien op 110 serverkasten en bijna tienduizend motoren. De langste weg die een koffer op Schiphol kan afleggen is 2,5 kilometer.
- Schiphol heeft in bagagehal Zuid het modernste bagagesysteem van de wereld met zes robots voor het laden van bagagecontainers.
- Schiphol was de eerste ter wereld met een aantal bijzondere faciliteiten. In 2002 werd op de Holland Boulevard het Rijksmuseum Amsterdam Schiphol geopend met schilderijen van oude meesters. In 2010 werd op de Holland Boulevard de eerste Airport Library geopend, en in 2011 had Schiphol de wereld primeur met het Airport Park in Lounge 1.

Overige publicaties

Jaarverslag 2013

Traffic Review 2013

Adres, telefoonnummers en websites Schiphol Group

Postadres

Postbus 7501
1118 ZG Schiphol
Nederland

Bezoekadres

Evert van de Beekstraat 202
1118 CP Schiphol
Nederland

Telefoonnummer

Vanuit het buitenland
Schiphol Group

0900 - 0141 (EUR 0,40/minuut)
+31 (0)20 - 794 0800
+31 (0)20 - 601 9111

www.schiphol.nl

www.jaarverslagschiphol.nl

www.youtube.com/schiphol

www.schiphol.nl/schipholvernieuwt

www.bezoekbas.nl

